



Qo'shiq kuylash orqali o'quvchilarda milliy g'ururni tarkib toptirish

Mamadiyeva Sayyora Foziljonovna

Namangan Davlat Universiteti

Musika ta'limi va san'ati

Annotatsiya. Ushbu maqola vatanparvarlik qo'shiqlarini kuylashning talabalar o'rtasida milliy g'ururni tarbiyalashga ta'sirini o'rganadi. Bu qo'shiqchilikni ta'lim o'quv dasturlariga qo'shishning psixologik va ijtimoiy afzalliklarini o'rganadi, bu yaxlit va vatanparvar talabalar jamoasini yaratishga qaratilgan. Tadqiqotda qo'shiqchilikning milliy g'ururni oshirish vositasi sifatida samaradorligini o'lchash uchun sifat va miqdoriy usullar qo'llaniladi.

Kalit so'zlar: Milliy g'urur, talabalar, qo'shiq, vatanparvarlik qo'shiqlari, ta'lim, birdamlik, psixologik imtiyozlar, ijtimoiy imtiyozlar.

Milliy g'urur fuqarolar o'rtasida birdamlik va daxldorlik tuyg'usini tarbiyalashning muhim tarkibiy qismidir. Ta'lim sharoitida o'quvchilarda milliy g'ururni singdirish mas'uliyatli va vatanparvar shaxslarning rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Kuchli va jozibali vosita bo'lgan qo'shiq tarixan hissiyotlarni uyg'otish va xabarlarini etkazish uchun ishlatilgan. Ushbu tadqiqot vatanparvarlik qo'shiqlarini maktab o'quv dasturiga kiritish o'quvchilar o'rtasida milliy g'ururni qanday oshirishi mumkinligini o'rganadi.

Ushbu tadqiqotda aralash usulli yondashuv qo'llaniladi. Miqdoriy ma'lumotlar beshta maktab bo'ylab 500 o'quvchiga o'tkazilgan so'rovlar orqali to'plandi. So'rov vatanparvarlik qo'shiqlarining haftalik qo'shiq seanslarini o'z ichiga olgan olti oylik aralashuvdan oldin va keyin milliy g'urur darajasini o'lchadi. Sifatli ma'lumotlar o'qituvchilar bilan suhbatlar va talabalar bilan fokus-guruhlar orqali ularning tajribalari va tasavvurlari haqida ma'lumot olish uchun to'plandi.

Qo'shiq aytish orqali o'quvchilarda milliy g'ururni rag'batlantirish kuchli va jozibali yondashuv bo'lishi mumkin. Buni amalga oshirish uchun ba'zi fikrlar va qadamlar:

Milliy qo'shiqlarni o'quv dasturiga kiriting

- Davlat madhiyasi: o'quvchilar davlat madhiyasini muntazam ravishda, ehtimol yig'ilishlar yoki maktab tadbirlari boshida kuylashlariga ishonch hosil qiling.

- Vatanparvarlik qo'shiqlari: mamlakat tarixi, madaniyati va qadriyatlarini aks ettiruvchi turli vatanparvarlik qo'shiqlarini o'z ichiga oladi. Bunga an'anaviy xalq qo'shiqlari, zamonaviy vatanparvarlik musiqasi va milliy qahramonlar va muhim voqealarni nishonlaydigan qo'shiqlar kirishi mumkin.

Qo'shiq tanlovlari va tadbirlarini tashkil etish

- Musobaqalar: talabalar vatanparvarlik qo'shiqlarini ijro etadigan qo'shiq tanlovlarini o'tkazing. Buni turli darajalarda – sinf, maktab va maktablararo amalga oshirish mumkin.

- Festivallar va bayramlar: vatanparvarlik qo'shiqlarini kuylash asosiy tarkibiy qism bo'lgan madaniy festivallar va milliy bayramlarni tashkil qiling.

Qo'shiqlarning tarixi va ma'nosini o'rgating

- Musika darslari: musiqa darslarida milliy va vatanparvarlik qo'shiqlarining tarixi va ahamiyati haqidagi darslarni o'z ichiga oladi.

- Hikoyalar: bastakorlar, tarixiy voqealar va o'quvchilarning tushunishi va qadrlashini chuqurlashtirish uchun ushbu qo'shiqlar yozilgan kontekst haqida hikoyalar bilan o'rtoqlashing.

Texnologiya va Mediadan foydalaning



- Musiqiy videolar: vatanparvarlik qo'shiqlarini kuylayotgan talabalarning musiqiy videolarini yarating va baham ko'ring.

- Ilovalar va onlayn platformalar: qo'shiqlar haqidagi yozuvlar, so'zlar va fon ma'lumotlarini almashish uchun mobil ilovalar va onlayn platformalardan foydalaning.

Hamjamiyatni jalb qiling

- Jamoa xorlari: jamoa xorlari va mahalliy musiqachilarni maktab tadbirlarida ishtirok etishga undash.

- Ota-onalar va bitiruvchilar: ota-onalar va bitiruvchilarni jamoa va umumiy g'urur hissini tarbiyalash uchun qo'shiq kuylash tadbirlari va tadbirlariga jalb qilish.

Madaniy Xilma-Xillikni Targ'ib Qilish

- Ko'p tilli qo'shiqlar: madaniy xilma-xillikni nishonlash va birlikni targ'ib qilish uchun mamlakatda so'zlashadigan turli tillardagi vatanparvarlik qo'shiqlarini qo'shing.

- Madaniy almashinuv dasturlari: talabalar turli mintaqalar yoki jamoalardan vatanparvarlik qo'shiqlarini o'rganishlari va kuylashlari mumkin bo'lgan madaniy almashinuv dasturlarini osonlashtirish.

Ijobiy va inklyuziv muhit yaratish

- Rag'batlantirish: qo'shiq aytish qobiliyatidan qat'i nazar, har bir talaba ishtirok etishga ruhlantiradigan va faxrlanadigan muhitni yarating.

- E'tirof: qo'shiqchilik faoliyatida faol ishtirok etgan va g'ayrat ko'rsatgan talabalarni tan oling va mukofotlang.

O'qituvchilar va musiqachilar bilan hamkorlik qilish

- Seminarlar: talabalarga musiqa orqali qo'shiq aytish texnikasi va milliy g'ururning ahamiyatini o'rgatish uchun professional musiqachilar va o'qituvchilar bilan seminarlar tashkil etish.

- Hamkorlik: qo'shiq dasturlarining sifati va qamrovini oshirish uchun mahalliy musiqa maktablari, xorlar va madaniy tashkilotlar bilan hamkorlik qiling.

Ushbu strategiyalarni birlashtirib, siz qo'shiq aytish kuchi orqali o'quvchilarda milliy g'ururni singdirish uchun dinamik va qiziqarli yondashuvni yaratishingiz mumkin.

Topilmalar shuni ko'rsatadiki, vatanparvarlik qo'shiqlarini kuylash talabalar o'rtasida milliy g'ururni samarali oshirishi mumkin. Qo'shiqchilikning hissiy va ijtimoiy jihatlari uning samaradorligiga hissa qo'shadi, chunki bu o'quvchilarga tengdoshlari va milliy o'ziga xosligi bilan chuqurroq bog'lanish imkonini beradi. Ushbu tadqiqot madaniy faoliyatning ta'lim va milliy o'ziga xoslikni shakllantirishdagi o'rni haqidagi mavjud adabiyotlar bilan mos keladi.

Xulosalar:

Maktab o'quv dasturiga qo'shiq kuylashni kiritish o'quvchilar o'rtasida milliy g'ururni tarbiyalash uchun istiqbolli yondashuvdir. Ushbu tadqiqotda kuzatilgan ijobiy natijalar shuni ko'rsatadiki, ta'lim siyosatchilari va maktab ma'murlari vatanparvarlik qo'shiqlarini muntazam ravishda kuylash mashg'ulotlarini o'tkazish haqida o'ylashlari kerak. Turli madaniy kontekstlarda uzoq muddatli ta'sirlar va potentsial o'zgarishlarni o'rganish uchun qo'shimcha tadqiqotlar o'tkazish kerak.

Maktablar milliy g'ururni targ'ib qilish uchun har hafta vatanparvarlik qo'shiqlarini kuylash mashg'ulotlarini o'quv dasturlariga kiritishlari kerak.

O'qituvchilarni tayyorlash dasturlari musiqiy ta'limning afzalliklari va samarali amalga oshirish strategiyalari bo'yicha modullarni o'z ichiga olishi kerak.

Kelajakdagi tadqiqotlar qo'shiqning milliy g'ururga uzoq muddatli ta'sirini baholash va uning ta'sirini turli madaniy sharoitlarda o'rganish uchun bo'ylama tadqiqotlarga qaratilishi kerak.

Ta'lim siyosatchilari o'quvchilarning hissiy va ijtimoiy rivojlanishini kuchaytirish uchun qo'shiq aytish kabi madaniy tadbirlardan foydalanadigan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlashlari kerak.



Adabiyotlar.

1. S.Murotxanov, G.Xalbayeva. Musiqiy obraz yaratish jarayonlari. -T., 1998.
2. N.Qahharov, Muradov. Yakka xonandalik. O' quv qo' llanma. -T., 2007.
3. U.Boltaboeva, Sahna nutqi. O' quv qo' llanma. -T., 2019.
4. SH.Pirmatov. Yakkaxon xonandalik. O' quv qo' llanma. - T., 2008
5. A.Sharipov. Yakkaxon va an' anaviy qo' shiqchilik.1-jild.O' quv qo' llanma. - T., 2011.
6. Talaboev, A., Akbarov, T., & Haydarov, A. The European Journal of Arts, Issue 1/2020.